

М. І. СЕНЬКІВ (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
ГЕОГРАФІЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ КАРПАТСЬКОГО
РЕГІОНУ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

*Національний університет «Львівська політехніка»
 79013, вул. С. Бандери, 12, Львів, Україна; coffice@lp.edu.ua*

The essence of sustainable development of rural green tourism and its importance for the Carpathian region of Ukraine is defined. The spatial accessibility (remoteness) of rural settlements concerning oblast centers, cities of oblast significance, railway and automotive international transport corridors of the region on the basis of equidistant zones is characterized. The entropy of concentration of homesteads is calculated and the spatial concentration of homesteads in the oblasts of the region is analyzed.

Сутність сталого розвитку туризму полягає у задоволенні теперішніх і майбутніх потреб туристів з урахуванням інтересів регіону, що їх приймає. Його метою є управління всіма наявними ресурсами таким чином, щоб економічні, соціальні й естетичні потреби могли задовольнятися при одночасному збереженні культурної цілісності, основних екологічних процесів і біологічної різноманітності. Сільський туризм, на відміну від масового, безпосередньо пов'язаний із природним середовищем, сільськогосподарською діяльністю, місцевими продуктами, традиціями та культурною спадщиною. Він є альтернативною формою туризму, спрямованою на підтримку місцевої економіки та сумісною з поняттями сталого розвитку. Вагомими передумовами сталого розвитку сільського туризму є доступність (віддаленість) туристичного місця, його особливі ресурси та імідж.

Сільський зелений туризм повинен розвиватися виключно у сільській місцевості. У цьому контексті, Карпатський регіон України, який включає чотири гірські області – Закарпатську, Івано-Франківську, Львівську і Чернівецьку – має суттєві переваги для сталого розвитку туризму. Сільські поселення в досліджуваному регіоні становлять 13% від усіх сільських поселень України. Львівщина має найбільшу серед областей України кількість сіл. Населення даного регіону, яке проживає у селах, становить 24% від усього сільського населення України. Лише у Львівській обл. переважає міське населення, в інших областях регіону – сільське.

Перспективними для розвитку сільського зеленого туризму є села Івано-Франківщини: Микуличин, Татарів, Яблуниця, Гута, Шешори, Новий Мізунь та ін.; Закарпаття: Поляна, Шаян, Пилипець, Кваси, Синяк, Ізки, Колочава, Нижній Студений, Подобовець та ін.; Львівщини: Орявчик, Ясениця-Замкова, Орів, Волосянка, Коростів та ін.; Чернівецької обл.: Мигове та ін.

Характерною рисою розвитку туризму в Карпатському регіоні України є створення туристичного продукту із використанням місцевих ресурсів (національної кухні, фестивалів тощо). Багато сіл регіону мають уже сформований туристичний імідж та характерні особливості просторової доступності (віддаленості). Наприклад, у селі Микуличин функціонує однойменна броварня; село вважається найдовшим в Україні; є віддаленим від Івано-Франківська (еквідистантна зона 60-80 км), залізничного та автомобільного міжнародних транспортних коридорів (зона 80-100 км), а також знаходиться у 20-кілометровій зоні відносно міста Яремче. Село Поляна – відомий бальнеологічний курорт; має хорошу доступність відносно Мукачєвого (зона 20-40 км), залізничного та автомобільного МТК (зона 0-20 км), є дещо віддаленим від Ужгорода (зона 40-60 км). У селі Волосянка знаходиться гірськолижний курорт «Захар Беркут»; село має хорошу доступність відносно залізничного та автомобільного МТК (зона 0-20 км), є віддаленим від Львова (зона 80-100 км). Село Мигове славиться джерелами мінеральних вод, також тут розташований однойменний гірськолижний курорт; є дещо віддаленим від Чернівців і автомобільного МТК (зона 40-60 км) і дуже віддаленим від залізничного МТК (зона 140-160 км).

Про рівень розвитку сільського зеленого туризму може свідчити показник кількості садиб. Лідером за кількістю садиб (фізичних осіб-підприємців) в регіоні є Івано-Франківська область. Також дана область є лідером за кількістю осіб, які перебували в садибах, і кількістю доходів від наданих послуг. Івано-Франківська та Закарпатська області мають мінімальні значення ентропійної міри концентрації садиб в регіоні, а отже, концентрація садиб тут максимальна. Для Львівської і Чернівецької областей характерні максимальні в регіоні значення ентропійної міри концентрації садиб, що свідчить про мінімальну концентрацію садиб і їхнє відносно рівномірне розташування на цих територіях.